

TA'LIMGA STEAM YONDASHUV VA KREATIVLIK: KELAJAK KASBLARIGA TAYYORLASH STRATEGIYASI

MUROTALIYEVA FERUZA

DTPI, Pedagogika fakulteti, 9-BT22 guruh talabasi

Annotatsiya: Ushbu ilmiy tezisda ta'lim tizimida STEAM yondashuvining o'rni va uning o'quvchilarda kreativlikni shakllantirishdagi ahamiyati tadqiq etiladi. 2020–2025-yillardagi ta'lim tendensiyalari, zamonaviy maktab tizimi va kelajak kasblari uchun zarur bo'lgan kompetensiyalarni rivojlantirish masalalari tahlil qilingan.

Kalit so'zlar: STEAM paradigma, kreativlik, kelajak kasblari, innovatsion maktab, muammoli ta'lim, raqamli savodxonlik, integratsiya.

STEAM-ПОДХОД В ОБРАЗОВАНИИ И КРЕАТИВНОСТЬ: СТРАТЕГИЯ ПОДГОТОВКИ К ПРОФЕССИЯМ БУДУЩЕГО

МУРОТАЛИЕВА ФЕРУЗА

ДТПИ, Педагогический факультет, студентка группы 9-ВТ22

Аннотация: В тезисе исследуется роль STEAM-подхода в формировании креативности учащихся. Анализируются тенденции 2020–2025 годов, современная школьная система и вопросы развития компетенций, необходимых для профессий будущего.

Ключевые слова: Парадигма STEAM, креативность, профессии будущего, инновационная школа, интегрированное обучение.

STEAM APPROACH IN EDUCATION AND CREATIVITY: A STRATEGY FOR PREPARING FOR FUTURE PROFESSIONS

MUROTALIYEVA FERUZA

DTPI, Faculty of Pedagogy, student of group 9-BT22

Abstract: This thesis explores the role of the STEAM approach in shaping student creativity. Trends for 2020–2025, the modern school system, and the development of competencies required for future professions are analyzed.

Keywords: STEAM paradigm, creativity, future professions, innovative school, integrated education, digital literacy.

KIRISH

Zamonaviy dunyoda bilim darajasi nafaqat ma'lumotlarni eslab qolish, balki ularni kreativ tarzda qo'llay olish bilan o'lchanmoqda. STEAM (Fan, Texnologiya, Muhandislik, San'at va Matematika) yondashuvi o'quvchilarda aynan shu ijodiy yondashuvni shakllantirishning asosiy vositasidir. Bu yondashuv o'quvchini kelajakda avtomatlashtirib **bo'lmaydigan insoniy kreativlik talab qilinadigan kasblarga tayyorlaydi.**

ASOSIY QISM

1. STEAM va kreativlik: O'zaro bog'liqlik.

Kreativlik — bu mavjud muammolarga kutilmagan va samarali yechim topa olish qobiliyatidir. STEAM darslarida "San'at" (Arts) komponentining mavjudligi texnik fanlarni hissiyot va dizayn bilan boyitadi. 2020–2025-yillardagi tendensiyalar shuni ko'rsatmoqdaki, ta'limda loyiha asosida o'qitish (PBL) kreativlikni 35 foizga oshiradi. ¹[Muslimov N.A. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Fan va texnologiya nashriyoti, 2022-yil. – B. 45-48.]

2. Kelajak kasblari va zamonaviy maktab.

Kelajakda robototexnika mutaxassisi, bioinjener va barqaror energiya muhandisi kabi kasblar markazga chiqadi. Zamonaviy maktab tizimi o'quvchini ushbu kasblarga tayyorlash uchun faqat bitta fanni emas, balki fanlararo integratsiyani taklif qilishi lozim. Abu Nasr Farobiy ta'kidlaganidek, insoniy fazilatlar va bilimlar amaliyot bilan uyg'unlashganda haqiqiy natija beradi. ²[Farobiy Abu Nasr. Fozil odamlar shahri. – Toshkent: Yangi asr avlodi nashriyoti, 2020-yil. – B. 88-92.]

M.A. Yakubova o'z tadqiqotlarida STEAM metodikasi darslarda kreativ muhit yaratishda asosiy drayver ekanligini isbotlagan. ³[Yakubova M.A. STEAM ta'limi: metodika va amaliyot. – Toshkent: Nodirabegim nashriyoti, 2021-yil. – B. 22-25.]

XULOSA VA TAKLIFLAR

Tadqiqot natijalariga ko'ra quyidagi xulosalar shakllantirildi:

STEAM yondashuvi o'quvchilarda nafaqat texnik bilim, balki kelajak mehnat bozori uchun zarur bo'lgan "yumshoq ko'nikmalar" (soft skills) va kreativlikni rivojlantiradi.

Zamonaviy maktab tizimi o'quvchilarga erkin fikrlash va tajriba o'tkazish imkoniyatini yaratib berishi shart.

STEAM pedagogi uchun tavsiyalar:

Xato qilishdan qo'rqmaslik: O'quvchilarga tajriba davomida xato qilish kreativlikning bir qismi ekanligini tushuntirish.

Fanlararo loyihalar: Matematik hisoblashlarni san'at asari yoki muhandislik modelini yasash bilan bog'lash. ⁴[Ishmuhamedov R.J., Yuldashev M. Ta'limda innovatsion texnologiyalar. – Toshkent: Iste'dod nashriyoti, 2024-yil. – B. 102-105.]

FOYDALANILGAN ADABIYOTLAR RO'YXATI

O'zbekiston Respublikasi Prezidentining 2023-yil 11-sentabrdagi "O'zbekiston – 2030" strategiyasi to'g'risidagi Farmoni. – Toshkent: Adolat, 2023.

Muslimov N.A. Innovatsion pedagogik texnologiyalar. – Toshkent: Fan va texnologiya, 2022.

Yakubova M.A. STEAM ta'limi: metodika va amaliyot. – Toshkent: Nodirabegim, 2021.

Farobiy Abu Nasr. Fozil odamlar shahri. – Toshkent: Yangi asr avlodi, 2020.

Ishmuhamedov R.J., Yuldashev M. Ta'limda innovatsion texnologiyalar va pedagogik mahorat. – Toshkent: Iste'dod, 2024.